Inhoud

Woord vooraf 7

I. Inleiding 8
1. Een lacune in de geschiedschrijving 8
2. De opzet van het onderzoek 9
3. Theoretische perspectieven 16
4. De Hollandse achtergrond 19

II. De oproeren 22
1. Inleiding 22
2. Voedseloproeren 23
3. Belastingoproeren 28
4. Godsdienstoproeren 38
5. Politieke oproeren 41
6. Conclusies 49

III. De rol van vrouwen en jongens 51
1. De rol van vrouwen 51
2. De rol van jongens 60

IV. Mobilisatie en ritueel 65
1. Inleiding 65
2. Mobilisatiekaders 65
3. Het leger en de overheid als voorbeeld 76
4. 'Oude rechten' en privileges 79
5. Leiderschap en martelaarschap 82
6. Geweld aan personen en goederen 85
7. Feesten en travestie 92
8. Conclusies 94

V. De reactie van de overheid 95
1. Inleiding 95
2. Repressie 95
3. Plaatselijke reacties op de komst van soldaten 109
4. Rechtspraak 112
5. Conclusies 120

VI. De oproeren, de economische conjunctuur en de sociale verhoudingen 121
1. De graanprijs 121
2. 'Moral economy' 122
3. Economische crises en conjunctuur 130
4. Belastingheffing 133
5. Sociale verhoudingen 137

VII. Slotbeschouwing 142

Noten 146
Bijlagen 177
Bronnen en literatuur 189
Register 196